

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет _гуманітарної економічної освіти

Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

**НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління закладами освіти»**

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і
література (англійська))

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Мова і
література (англійська))

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 рік

Розробник:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту Чередник
Олена Володимирівна

Рецензенти:

Омельченко С.О. – доктор педагогічних наук, професор, ректор ДВНЗ
«Донбаський державний педагогічний університет»;

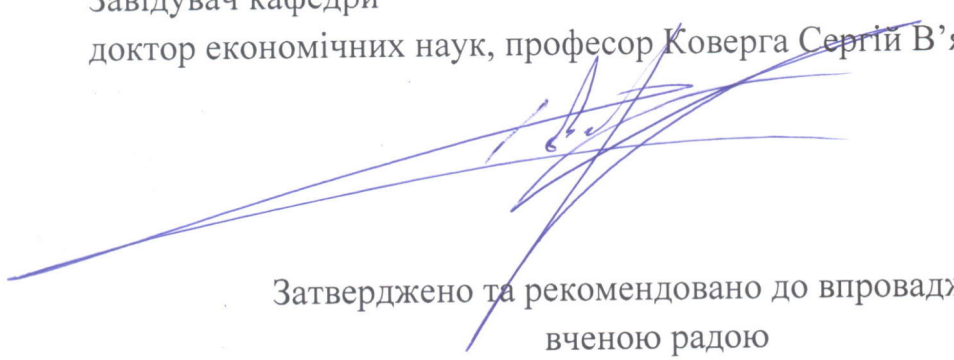
Коркішко О.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
педагогіки вищої школи.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол №1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

доктор економічних наук, професор Коверга Сергій В'ячеславович

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ»

Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	1 курс, 1 семестр
Компонент освітньої програми	Обов'язковий
Викладач	Чередник Олена Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту
Контактна інформація	21raduga-duga21@ukr.net
Консультації	Понеділок, 3 пари. Четверг, 2 пари. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна програма дисципліни «Управління закладами освіти» складена відповідно до освітньої-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметна спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська))». Навчальна дисципліна передбачає набуття компетентностей щодо теорії управління, формування у здобувачів уявлень про механізми управлінської діяльності менеджера, принципи, форми, методи та категорії в управлінні; практичну підготовку до управлінської діяльності у закладах освіти; проектування систем менеджменту.
Опис навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління закладами освіти» є ознайомлення здобувачів із нормативно-правовим забезпеченням освітнього менеджменту, структурою закладів освіти різного типу, системою управлінських функцій та іншими аспектами управління; формування системи спеціальних знань, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, передбачає моделювання особистості сучасного керівника закладу освіти з властивими йому особистісними та професійними якостями.</p> <p>За результатами вивчення дисципліни у здобувач повинні бути сформовані такі компетентності:</p> <p>ЗК-2. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК-4. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.</p> <p>ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.</p> <p>СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>СК-2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у</p>

стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-3. Здатність організувати й управляти освітніми та робочими процесами в середній освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців.

СК-4. Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

СК-5. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

СК-6. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.

Ключові слова: управління, управління закладом освіти, керівник закладу, процес управління, орган управління.

Очікувані результати навчання:

ПРН-03. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПРН-04. Організувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організувати роботу інклюзивного класу.

ПРН-06. Моделювати, створювати та підтримувати безпечно, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.

ПРН-07. Планувати, організувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

ПРН-08. Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

ПРН-09. Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності.

Матеріали та ресурси: [курс дистанційного навчання](#).

Навчально-методичні матеріали.

1. Андрущенко Т.В., Белозьорова Р.О., Чередник О.В. Гендерні аспекти взаємовідношень у системі управління. *Антропологічні виміри філософських досліджень*: зб. наук. пр. Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В.Лазаряна. Вип. 15. 2019. С.49-57.

2. Чередник О.В. Проблеми та перспективи в управлінні мотивацією персоналу вищого навчального закладу. *Електронне науково-фахове видання Мукачівського державного університету*. Випуск № 17. Серпень 2018 р.

	<p>http://economyandsociety.in.ua</p> <p>3.Чередник О., Руденська Ю. Соціокультурні константи розвитку системи освіти України (друга половина ХХ ст.). <i>Гуманізація навчально-виховного процесу</i> : збірник наукових праць. / [За заг. ред. док. І.А. Хижняк]. Вип. №6(98). Слов'янськ : ДДПУ, 2019. С. 236-346.</p> <p>4.Чередник О.В., Гарань Н.С. Ретроспективний огляд проблеми розвитку вищої освіти України (початок ХХ століття). <i>Вісник Черкаського університету імені Богдана Хмельницького: Серія педагогічні науки</i>. Вип. №2. 2019. Черкаси, 2019. С. 9-15.</p> <p>5.Чередник О.В., Решетова І.А. Визначення об'єктів управління якістю праці викладача у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. <i>Східна Європа: економіка, бізнес та управління</i>. 2020. №1 (24). Режим доступу до ресурсу: http://www.eastereurope-ebm.in.ua/24-2020-ukr</p> <p>6. Чередник О. В., Головка С.О., Решетова І.А., Гусак Н.В. Стратегічне управління персоналом: методологічні підходи та експлікація. <i>Наукові записки</i> : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; упор. Л. Л. Макаренко. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Випуск СХХХХІV (149). С.18-24</p>
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Історія розвитку теорії і практики управління закладами освіти</p> <p>Тема 2. Методологічні та теоретичні основи управління закладами освіти</p> <p>Тема 3. Менеджер в закладах освіти</p> <p>Тема 4. Органи управління у закладах освіти</p> <p>Тема 5. Внутрішньошкільне керівництво освітнім процесом</p> <p>Тема 6. Управління якістю освіти</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p>Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. У процесі викладання дисципліни застосовуються методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесний метод (лекція, пояснення, бесіда, дискусія, діалог, мозковий штурм); - практичний метод (практичні заняття - вирішення проблемних задач шляхом застосування різних форм навчально-пізнавальної діяльності здобувачів); - наочний метод (метод ілюстрацій і демонстрацій інтерактивними презентаціями); - відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (мультимедійні).
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p>Для того, щоб успішно опанувати освітній компонент необхідно брати активну участь під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, написання презентації з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>Види робіт здобувачів: тестування, презентації результатів виконаних робіт, захист практичних робіт.</p> <p>Вимоги, які висуваються викладачем до здобувачів: дотримання принципів академічної доброчесності під час виконання завдань.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять – лекції, практичної та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.</p>

<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі <i>лекції</i> виставляється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – присутність здобувача на лекції, складання його конспекту та активна участь у процесі лекції (1 бал). – здобувач присутній на лекції або відсутній, опрацьовує окремі питання лекції, не приймає активної участі у її перебігу (0 балів). <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі <i>практичного заняття</i> виставляється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – під час опитувань за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття (5 балів); – під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття (5 балів); – у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за отриманий правильний результат (5 балів). – достатньо повно володіє теоретичним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, однак, деякі аспекти висвітлює неповно та недостатньо аргументовано, припускається деяких несуттєвих помилок; більшість тестових завдань вирішує правильно (3 бали); – в цілому володіє теоретичним матеріалом, надає неповну відповідь, без аналізу й аргументації; під час відповіді не посилається на факти, визначені в основній й додатковій літературі; припускається певних суттєвих неточностей; правильність відповідей на тестові завдання складає 50 % (2 бали); – фрагментарно володіє теоретичним матеріалом, відчуває ускладнення під час усної відповіді, допускає суттєві помилки; правильно вирішує окремі тестові завдання (1 бал); – не володіє теоретичним матеріалом з мети та не розуміє зміст питань; на тестові завдання не надає жодної правильної відповіді (0 балів). <p>Оцінювання <i>презентацій</i> за визначеними темами виставляється відповідно до критеріїв:</p> <p>15-20 балів – презентація розроблена самостійно, висвітлює актуальні проблеми. Продемонстровано нестандартність мислення. Отримані висновки логічні й аргументовані. Презентація вирізняється якістю, переконливістю. Виступаючий виявляє готовність до дискусії, адекватно реагує на запитання.</p> <p>10-14 балів – презентація розроблена самостійно, висвітлює актуальні проблеми проте теоретична обґрунтування є недостатнім. Використано різні методи та форми роботи, однак продемонстровано шаблонність мислення. Висновки є недостатньо аргументованими, допущено окремі несуттєві помилки. Презентація є переконливою, але не всі твердження достатньо аргументовані. Доповідач виявляє готовність до дискусії, проте існують певні помилки під час відповіді.</p> <p>5-9 балів – презентація побудовано хаотично, проблема не вирізняється актуальністю. Розкрито типові методи та форми роботи, рішення та висновки шаблонні, інноваційні ідеї відсутні, знання теоретичної бази поверхневе. Відсутня практична спрямованість. При оформленні – допущені помилки. Доповідач відчуває ускладнення при відповідях на додаткові запитання та потребує допомоги з боку</p>
--

викладача у формулюванні власних суджень.

0-4 балів – презентація не підготовлена, низький рівень сформованості теоретичних знань, проблематика не розкрита. Відсутні висновки. Виявлено значний процент запозичень ідей. Відсутня практична значущість. Здобувач відмовляється відповідати на додаткові запитання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів під час виконання **самостійної роботи:**

29 балів – робота здобувача має самостійний і творчий характер, очікувані результати досягнуті. Використано додаткові наукові джерела, знайдені самостійно. Інформацію викладено логічно й обґрунтовано. Робота виконана за встановленими вимогами, вчасно. Ознаки порушення академічної доброчесності відсутні.

14 балів – простежується творчий підхід під час виконання самостійної роботи. Проблематика завдання розкрита повністю, проте прослідковується певна алогічність у формулюванні висновків. Використано як основні, так і додаткові джерела, що, здебільше, були запропоновані викладачем. Робота виконана за встановленими вимогами. Ознаки порушення академічної доброчесності відсутні.

5 балів – завдання самостійної роботи виконані фрагментарно, проблематика розкрита частково, матеріал побудований нелогічно. Структура роботи не витримана. Посилання на інформаційні джерела, запропоновані викладачем, або взагалі відсутні. Робота підготовлена здобувачем самостійно.

0 балів – самостійна робота не виконана або під час виконання завдання здобувачем було встановлено ознаки порушення академічної доброчесності.

Оцінювання результатів навчання здобувачів під час контрольного заходу виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Умовою допуску до складання екзамену з дисципліни «Управління закладами освіти» є накопичення здобувачем протягом навчального семестру не менше 60 балів з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти «не допущений» до екзамену, у разі невиконання навчального плану, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання результатів навчання визначених робочою програмою навчальної дисципліни лекційних, практичних занять і самостійної роботи (тобто набрав від 0 до 59 балів).

Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання **60-80 балів**, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання **81-100 балів**, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, - за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії. Якщо

	<p>здобувач вищої освіти на екзамені отримав оцінку нижчу, ніж за результатами роботи в семестрі, у відомість обліку успішності виставляється підсумкова оцінка за результатами роботи в семестрі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання тем відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Практичні завдання та самостійна робота повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела.</p> <p>Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальною формою за наявності наказу по університету «Про надання індивідуального графіку навчання». Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>У процесі вивчення дисципліни майбутні фахівці навчаються аналізувати та виявляти проблемні питання щодо планування, організації управління закладами освіти; проводити дослідження, аналізувати їх результати; робити обґрунтовані висновки; використовувати в практичній роботі теоретичні знання, вміння та навички для досягнення позитивних результатів діяльності закладу освіти. Враховувати індивідуальні особливості в процесі навчання в реальних умовах спілкування та взаємодії; планувати та вирішувати задачі власного особистісного та професійного розвитку, здійснювати самоосвіту, самоорганізацію, самовиховання.</p>

Кандидат педагогічних наук, доцент

О.В. Чередник